

**ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
W GOŚCINIE**

INFORMATOR
dla osób doświadczających przemocy
oraz
osób stosujących przemoc w rodzinie

GOŚCINO 2017

PRZEMOC W RODZINIE

Przemoc to od wielu lat istotny problem społeczny. Problem, który często wiąże się z nieodwracalnymi zmianami w psychice ofiary. Problem, którego skala nie maleje mimo stałego rozszerzania się sieci systemu pomocy dla ofiar oraz sprawców przemocy.

Przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działania przeciw drugiemu. Zjawisko to jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, mającym na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Należy pamiętać, iż przemocą jest także zaniechanie jednej osoby wobec drugiej. Skutkiem przemocy jest naruszenie praw i dóbr jednostki. Powyższe zjawisko łączy się z cierpieniem i szkodą ofiary.

Czynniki, które pozwalają traktować dany czyn jako formę przemocy są następujące:

- ❖ Intencjonalność działania lub zaniechania
- ❖ Wyrażna przewaga sprawcy nad ofiarą
- ❖ Skutkuje naruszeniem praw i dóbr osobistych jednostki
- ❖ Ofiara doznaje szkód fizycznych i psychicznych.

RODZAJE PRZEMOCY

Większość społeczeństwa z przemocą łączy wyłącznie fizyczne krzywdzenie drugiej osoby. Jednak rozróżniamy pięć podstawowych rodzajów przemocy. Są one następujące:

- ✓ Przemoc fizyczna – polega na naruszeniu nietykalności fizycznej; jest to intencjonalne zachowanie, powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko. Przemocą fizyczną nazywamy takie czyny jak: popychanie, szarpanie, szturchanie, uderzanie, bicie, krępowanie ruchów, duszenie.
- ✓ Przemoc psychiczna – dochodzi do naruszenia godności osobistej jednostki. Ten rodzaj przemocy zawiera przymus i groźby, np.: obrażanie, wyzywanie, krytykowanie, zastraszanie, szantażowanie, oczernianie, czytania osobistej korespondencji, lekceważenie.
- ✓ Przemoc seksualna – wiąże się z naruszeniem intymności jednostki. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy druga osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić.

- ❖ podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy,
 - ❖ udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy
 - ❖ monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których wszczęto procedurę „Niebieska Karta”,
 - ❖ współpraca z jednostkami podejmującymi działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
-

Pozwól sobie pomóc!

Nie jesteś sam!

OGÓLNOPOLSKIE POGOTOWIE DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
„NIEBIESKA LINIA”

800 12 00 02

Powyższy program oddziaływań realizuje psycholog lub terapeuta. Głównym założeniem programu jest edukacja mająca na celu:

- uświadomienie, czym jest przemoc;
- rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych, zapowiadających zachowania przemocowe;
- nabycie nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów i sporów bez agresji;
- naukę umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie.

Program ma przede wszystkim powstrzymać sprawcę przed dalszym stosowaniem przemocy i rozwinąć u niego umiejętność samokontroli. Prowadzący program oddziaływań jest realizowany z osobami, stosującymi przemoc, jednak dzięki spotkaniom usprawnia się funkcjonowanie wszystkich członków rodziny.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W KOŁOBRZEGU

ul. Kilińskiego 20; 78-100 Kołobrzeg

94 3533511

www.kolobrzeg.policja.gov.pl

oraz

POSTERUNEK POLICJI W GOŚCINIE

ul. Lipowa 13; 78-120 Gościno

94 3533671

Do podstawowych zadań policji należą m.in. działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem:

- ❖ interwencja,
- ❖ sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa),
- ❖ zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia,
- ❖ wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
- ❖ zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa,

W przypadku przemocy seksualnej przymus może polegać na użyciu siły lub emocjonalnym szantażu.

- ✓ Przemoc ekonomiczna – jest to naruszenie własności; wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane podstawowe potrzeby. Przykładami przemocy ekonomicznej są następujące działania: niszczenie przedmiotów, kradzież, zaciąganie pożyczek lub zmuszanie do spłacania długów, a także zakazywanie podjęcia pracy zarobkowej, ograniczanie środków finansowych i kontrolowanie wydatków.
- ✓ Zaniedbanie – jest związane z naruszeniem obowiązku sprawowania opieki nad drugą osobą. Jest to forma przemocy ekonomicznej. Zaniedbanie polega na ograniczaniu lub całkowitym pozbawieniu pożywienia, odzieży, schronienia, środków na utrzymanie. Ten rodzaj przemocy wiąże się także często z nieudzieleniem pomocy i zakazem dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych.

Należy nadmienić, iż przemoc rodzinna, inaczej nazywana przemocą domową obejmuje wszystkie wyżej wymienione jej rodzaje, jednak dotyczy wyłącznie osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących. Fakt wspólnego zamieszkiwania jest podstawą do wszczęcia procedury „Niebieska Karta”.

Przemocą nie jest zatem jedynie fizyczne znęcanie się na drugą osobą. Przemoc to także zastraszanie, ośmieszanie, krytykowanie, zmuszanie do aktów seksualnych, niszczenie mienia drugiej osoby, ograniczanie środków finansowych, a także zaniechanie obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki nad osobą tego wymagającą.

Kilkanaście lat temu ofiary przemocy nie mogły liczyć na pomoc ze strony innych osób czy wyspecjalizowanych instytucji. Osoby pokrzywdzone rzadko zgłaszały fakt, iż stosowane są wobec nich różne formy przemocy. Często dochodziło do wtórnej wiktyimizacji, która dodatkowo izolowała ofiary i przyczyniała się do ich milczenia. Obecnie ofiary przemocy mogą liczyć na wsparcie interdyscyplinarne, oferowane przez specjalistów, reprezentujących różnorodne instytucje pomocowe. Powyższe instytucje zostaną przedstawione w niniejszym informatorze.

INSTYTUCJE UDZIELAJĄCE POMOCY OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ
ORAZ PODMIOTY REALIZUJĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM KOREKCYJNO –
EDUKACYJNE WOBEC OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE NA
TERENIE GMINY GOŚCINO

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W GOŚCINIE

przyjmuje petentów od poniedziałku do piątku w godz. 7:00 - 15:00

ul. IV Dywizji Wojska Polskiego 66

78-120 Gościno

Tel. 94 3512089 / 94 3513122

www.gops-goscino.pl

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gościnie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Realizuje zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Pracownicy socjalni ośrodków pomocy społecznej wspierają osoby i rodziny w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać z wykorzystaniem własnych zasobów i możliwości. Pomoc społeczna jest organizowana także w przypadku występowania przemocy domowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gościnie podejmuje następujące działania w zakresie pomocy ofiarom przemocy i przeciwdziałania powyższemu zjawisku:

- a) Organizowanie pracy socjalnej – pracownicy socjalni oferują kompleksową pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy w formie:
 - Udzielenia wsparcia emocjonalnego, informacyjnego, instrumentalnego i materialnego;
 - Monitoringu sytuacji rodzinnej poprzez systematyczne wizyty w środowisku;
 - Współpracy interdyscyplinarnej z innymi instytucjami i organizacjami, udzielającym pomocy w zakresie zjawiska przemocy
- b) Prowadzenie punktu konsultacyjnego, w którym oferowana jest bezpłatna pomoc psychologa oraz psychoterapeuty uzależnień:
 - Psycholog → I oraz III środa miesiąca w godz. 8:00 – 14:00;
 - Psychoterapeuta → I, II, III, IV czwartek miesiąca w godz. 7:30 – 12:00.

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KOŁOBRZEGU**

przyjmuje petentów od poniedziałku do piątku w godz. 7:30 – 15:30

ul. Artura Grottgera 11

78-100 Kołobrzeg

94 354 80 66

www.pcprkolobrzeg.finn.pl

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie są organizacyjno – budżetowymi samodzielnymi jednostkami, podległymi zarządom powiatów. Podstawowym celem działalności PCPR jest udzielanie pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym następującym kategoriom osób: dzieciom, rodzinom, osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowuje i realizuje powiatową strategię rozwiązywania problemów społecznych poprzez aktywne propagowanie programów pomocy społecznej i wspierania osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie zajmują się także prowadzeniem specjalistycznego poradnictwa. PCPR w Kołobrzegu organizuje pomoc dla osób i rodzin, które wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych w postaci poradnictwa:

- a) prawne – realizowane poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów;
- b) psychologiczne – polegające na diagnozie, profilaktyce i terapii;
- c) rodzinne – obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, a także terapię rodzinną.

Porady specjalistyczne udzielane są nie tylko ofiarom przemocy. Z poradnictwa organizowanego przez PCPR mogą korzystać także sprawcy przemocy. Dla osób stosujących przemoc w rodzinie PCPR w Kołobrzegu corocznie prowadzi także program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest organem zajmującym się pośrednio zjawiskiem przemocy z uwagi na częste powiązanie problemów alkoholowych z różnymi rodzajami przemocy domowej.

PORADNIA TERAPII UZALEŻNIENIA W KOŁOBRZEGU

ul. Okopowa 15a
78-100 Kołobrzeg
94 3522537

oraz

PORADNIA UZALEŻNIEŃ W KOŁOBRZEGU

z siedzibą w Szpitalu Regionalnym – gabinet nr 22

ul. Łopuskiego 31
78-100 Kołobrzeg
94 3530212

Powyższe poradnie specjalizują się w organizowaniu pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, polegającej na:

- ✓ tworzeniu sieci wsparcia;
- ✓ prowadzeniu terapii uzależnień;
- ✓ organizowaniu oddziaływań psychoterapeutycznych;
- ✓ trenowaniu umiejętności służących trzeźwieniu i abstynencji;
- ✓ wdrażaniu zdolności do samodzielnego rozwiązywania problemów życiowych bez zażywania środków odurzających;
- ✓ nauce życia w trzeźwości i czystości od substancji psychoaktywnych.

W większości przypadków występowanie przemocy jest silnie powiązane z różnego typu uzależnieniami, z którymi borykają się sprawcy przemocy. Z uwagi na powyższy fakt, osoby stosujące przemoc, a także ofiary są często obligowane do rozpoczęcia terapii w specjalistycznych poradniach uzależnień celem wyeliminowania jednej z przyczyn występowania przemocy domowej.

- c) Podejmowanie współpracy z radcą prawnym, przyjmującym od poniedziałku do piątku w godz. 15:00 – 20:00 w Urzędzie Miejskim w Gościnie, kierowanie petentów do ww. specjalisty.
- d) Oferowanie doraźnej pomocy asystenta rodziny, którego rolą jest wdrożenie u członków rodzin umiejętności samodzielnego radzenia sobie z sytuacjami kryzysowi.
- e) Inicjowanie wsparcia wśród najbliższej rodziny i społeczności lokalnej, włączanie w proces pomagania osób z otoczenia.
- f) Informowanie i wskazywanie placówek oferujących schronienie ofiarom przemocy domowej.
- g) Powiadamianie organów ścigania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa.
- h) Przeprowadzanie interwencji kryzysowej, mającej na celu przywrócenie poszkodowanym równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

**ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY
DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
W GOŚCINIE**

SIEDZIBA:

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Ul. IV Dywizji Wojska Polskiego 66

78-120 Gościno

Zespół interdyscyplinarny to grupa specjalistów, reprezentujących różnorodne instytucje pomocowe, których współpraca ma na celu udzielenie wszechstronnej pomocy osobom lub całym rodzinom, znajdującym się w kryzysie związanym ze zjawiskiem przemocy domowej.

Zespół interdyscyplinarny tworzy wójt/burmistrz lub prezydent miasta, powołując do niego przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład Zespołu mogą wchodzić także kuratorzy sądowi, prokuratorzy i przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy. Obsługę organizacyjno – techniczną zespołu zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

Działania podejmowane przez członków zespołu interdyscyplinarnego dążą do niwelowania zjawiska przemocy i eliminacji negatywnych skutków niniejszego problemu.

Głównym zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołu, a także innych specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- ❖ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- ❖ diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- ❖ inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- ❖ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- ❖ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- ❖ współpracę z jednostkami podejmującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze celem rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zadania grup roboczych są następujące:

- opracowanie i realizacja planu pomocy konkretnej rodzinie, w której występuje zjawisko przemocy;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, a także tych zagrożonych wystąpieniem powyższego zjawiska;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w której członek lub członkowie stosują przemoc.

Głównym celem działalności zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych jest budowanie lokalnego systemu opieki i wsparcia dla rodzin zgodnie z zapisami Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

**GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W GOŚCINIE**

ul. IV Dywizji Wojska Polskiego 58
78-120 Gościno
94 3513394

Wnioski można składać od poniedziałku do piątku w godz. 7:00 – 15:00 w Urzędzie Miejskim w Gościnie pokoju nr 13.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest organem działającym na podstawie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Głównym zadaniem komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Komisja powoływana jest w każdej gminie przez wójta/burmistrza lub prezydenta miasta.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udziela pomocy rodzinom, w których występuje problem alkoholowy poprzez:

- ❖ przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcie terapią;
- ❖ motywowanie i zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego;
- ❖ kierowanie do biegłych w przedmiocie orzekania o uzależnieniu;
- ❖ kierowanie spraw do Sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego;
- ❖ kierowanie osób uzależnionych i uwikłanych w przemoc domową do specjalistów i instytucji świadczących usługi w tym zakresie;
- ❖ inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego;
- ❖ podejmowanie interwencji w indywidualnych sprawach mieszkańców związanych z problemem alkoholowym;
- ❖ inicjowanie i włączanie się w działania zmierzające do ograniczenia skutków przemocy w rodzinie.